

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

25 березня 2021 р.

м. Львів

№ 63/21-рк/к

Клесівська селищна рада

*вул. Свободи, 10, смт. Клесів,
Сарненський р-н, Рівненська обл.,
34550*

Щодо припинення
бездіяльності, яка містить ознаки
порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення) на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 12.08.2020 № 13-01/825 проводиться дослідження ринку послуг у сфері поводження з побутовими відходами, зокрема, здійснюється контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування під час визначення виконавців послуг, зокрема, вивезення твердих побутових відходів та встановлено наступне.

- (1) Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції, одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які впливають на конкуренцію.
- (2) Згідно зі статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (3) Статтею 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено, що сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією, цим та іншими підзаконними актами.
- (4) Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Клесівська селищна рада Сарненського району Рівненської області в межах своєї компетенції самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, які

проживають на території смт. Клесів Сарненського району Рівненської області, забезпечує дотримання законності та правопорядку.

- (5) Клесівська селищна рада (вул. Свободи, 10, смт. Клесів, Сарненський район, Рівненська область, 34550) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування, ідентифікаційний код 40132726.
- (6) Основним видом діяльності є «Державне управління загального характеру» (КВЕД 84.11).
- (7) У розумінні статті 1, статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Клесівська селищна рада є органом місцевого самоврядування.
- (8) Організація поводження з відходами, вивезення побутових відходів, їх утилізація врегульована Законами України: «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про відходи», «Про житлово-комунальні послуги», постановами Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 р. № 1070 «Про затвердження Правил надання послуг з вивезення побутових відходів» (із змінами), від 10.12.2008 № 1173 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з надання послуг з вивезення побутових відходів», постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 року № 1010 «Про затвердження порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів».
- (9) Статтею 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (надалі – Закон) визначено, що житлово-комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та, або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.
- (10) Статтею 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено повноваження органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг, зокрема: затвердження та виконання місцевих програм у сфері житлово-комунального господарства, участь у розробленні та виконанні відповідних державних та регіональних програм та інформування населення відповідно до законодавства про стан виконання місцевих програм у сфері житлово-комунального господарства, а також про відповідність якості житлово-комунальних послуг нормативам, нормам, стандартам і правилам.
- (11) Статтею 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» обумовлено, що «Виконавцями комунальних послуг, зокрема послуг з поводження з побутовими відходами є суб'єкт господарювання, визначений виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку».
- (12) Статтею 25 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» зазначено, що «Послуга з поводження з побутовими відходами надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та вимогами правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, що затверджується Кабінетом Міністрів України».
- (13) Пунктом 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

- (14) Відповідно до статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів».
- (15) У відповідності до вимог статті 35-1 Закону України „Про відходи”:
- орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з вивезення побутових відходів з території населеного пункту;
 - збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюється юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаним транспортом.
- (16) Підприємства, установи та організації всіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконавця послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території (пункт «е» частини першої статті 16 Закону України „ Про відходи ”).
- (17) Отже, міські, селищні, сільські ради є організаторами конкурсу і на конкурсних засадах повинні визначати виконавця послуги у сфері поводження з побутовими відходами, який безпосередньо надає послуги збирання та перевезення побутових відходів.
- (18) Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 № 1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів» затверджено Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів (надалі – Порядок), який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.
- (19) Згідно із пунктом 4 Порядку, підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою державною адміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами (надалі – організатор конкурсу) у порядку, встановленому законом.
- (20) Порядком затверджений вичерпний перелік критеріїв відповідності конкурсних пропозицій кваліфікаційним вимогам, одним з яких є вартість надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (21) З метою з'ясування, яким чином на даний час врегульовано питання визначення суб'єктів господарювання, які можуть здійснювати діяльність з вивезення та знешкодження твердих побутових відходів на території Рівненської області, територіальним відділенням направлено вимогу від 15.09.2020 № 63-02/3875в Клесівській селищній раді Сарненського району Рівненської області про надання інформації.
- (22) Клесівська селищна рада листом від 24.11.2020 № 2427 (zareєстрований у Відділенні 25.11.2020 № 63-01/3535) повідомила, що конкурс з вивезення побутових відходів на території Клесівської селищної ради не проводився у зв'язку з тим, що згідно рішення Клесівської селищної ради від 14.10.2010 року № 1645 «Про визначення виконавця житлово-комунальних послуг», виконавцем послуг визначено комунальне підприємство «Клесівводоканал» (надалі – КП «Клесівводоканал»), засновником і власником якого є орган місцевого самоврядування – Клесівська селищна рада Сарненського району Рівненської області.

- (23) В територіальних межах смт. Клесів Сарненського району Рівненської області, починаючи з 2010 року і по теперішній час, послуги з вивезення побутових відходів надає КП «Клесівводоканал».
- (24) Відповідно Клесівська селищна рада не проводила конкурс з визначення виконавців послуг зі збирання та вивезення твердих побутових відходів на території смт. Клесів Сарненського району Рівненської області.
- (25) Отже, орган місцевого самоврядування надав право КП «Клесівводоканал» на надання послуг з вивезення побутових відходів без проведення конкурсу на території Клесівської селищної ради.
- (26) Таким чином, КП «Клесівводоканал», отримавши право на надання послуг з вивезення побутових відходів без проведення конкурсу на території Клесівської селищної ради, здобуло перевагу над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок зовнішніх факторів – бездіяльності органу місцевого самоврядування.
- (27) Згідно зі статтею 19 Конституції України, органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (28) Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (29) Проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів стимулює розвиток конкурентного середовища, а також сприяє підвищенню рівня якості даних послуг.
- (30) Переможцем конкурсу визначається його учасник, що відповідає кваліфікаційним вимогам, може забезпечити надання послуг відповідної кількості та якості, конкурсна пропозиція якого визнана найкращою за результатами оцінки.
- (31) Одним із критеріїв, за якими відбувається вибір переможця конкурсу, є зокрема, вартість надання послуг з вивезення побутових відходів (перевага надається учасникові, який запропонував найменшу вартість надання послуг).
- (32) Потенційними конкурентами для КП «Клесівводоканал» на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах Клесівської селищної ради, можуть бути суб'єкти господарювання, які надають зазначені послуги в найближчих населених пунктах, зокрема: комунальне підприємство «Екосервіс» Сарненської міської ради, яке територіально найбільш наближене до місця розташування смт. Клесів.
- (33) Вищенаведені норми законодавства України вказують на необхідність сприяння з боку органів місцевого самоврядування розвитку конкуренції у сфері житлово-комунального господарства на території розташування відповідних територіальних громад, які вони представляють і від імені і в інтересах яких здійснюють функції і повноваження місцевого самоврядування.
- (34) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-

господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

- (35) Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування забороняється.
- (36) Отже, бездіяльність Клесівської селищної ради щодо не проведення конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах Клесівської селищної ради в порушення вимог Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року № 1173, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.
- (37) Як наслідок, Клесівська селищна рада, не провівши конкурс на надання послуг з вивезення побутових відходів у територіальних межах Клесівської селищної ради в порушення вимог Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року № 1173, не вжила заходів щодо сприяння та розвитку конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів.
- (38) Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», органи Антимонопольного комітету мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи вищевикладене та з метою припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

1. Клесівській селищній раді (вул. Свободи, 10, смт. Клесів Сарненського району Рівненської області, 34550, ідентифікаційний код 40132726) припинити бездіяльність, що містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції, шляхом визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових

відходів в територіальних межах Клесівської селищної ради у відповідності до вимог законодавства України, а саме на конкурсних засадах.

2. Про результати розгляду зазначених рекомендацій повідомити територіальне відділення в двомісячний строк з дня їх отримання.
3. Надати територіальному відділенню документи, що підтверджують виконання рекомендацій територіального відділення.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова Колегії

Ростислав ЛЕЩИШИН